

**Protokół posiedzenia plenarnego
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego
z dnia 2 września 2022 r.**

Posiedzenie plenarne Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego poprowadził Pan Dariusz Jodłowski – Przewodniczący WRDS WL. Obrady odbyły się w formule hybrydowej: w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubelskiego w Lublinie przy ul. A. Grottgera 4 na II piętrze w sali 269 oraz zdalnie za pomocą aplikacji Microsoft Teams.

W posiedzeniu plenarnym udział w charakterze gości wzięli:

- **Pan Cezary Falkiewicz** - Z-ca Dyrektora Departamentu Spółek Paliwowo-Energetycznych w Ministerstwie Aktywów Państwowych;
- **Pan Michał Piotrowicz** - Dyrektor Oddziału Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. w Lublinie;
- **Pan Paweł Iwaszko** - Prezes Zarządu Okręgowego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Puławach;
- **Pan Jan Siedlecki** - członek Rady Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Województwa Lubelskiego;
- **Pani Magdalena Zabłocka** - Dyrektor ds. programowych Izby Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Lublinie;
- **Pan Jan Kasperek** - Przedstawiciel Konfederacji Lewiatan;
- **Pan Andrzej Ryl** - Przewodniczący Stałego Zespołu Roboczego ds. Gospodarki, Innowacji i Rozwoju Przedsiębiorczości WRDS WL.

Imienna lista obecności z posiedzenia stanowi załącznik nr 1 do niniejszego protokołu.

Porządek obrad

1. **Otwarcie posiedzenia plenarnego Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego:**
 - Powitanie zaproszonych gości oraz członków WRDS WL;
 - Informacja o nagrywaniu posiedzenia ze względu na cele protokolarne;
 - Przyjęcie porządku obrad posiedzenia;
 - Przyjęcie protokołu z posiedzenia plenarnego z dnia 27 maja 2022 r.
2. **Podziękowanie Panu Janowi Pyznarskiemu oraz Panu Janowi Borysowi za wieloletnią pracę na rzecz działalności Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego.**
3. **Wręczenie aktów powołania nowym członkom Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego – Pani Magdalenie Zabłockiej oraz Panu Janowi Siedleckiemu.**

4. **Ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu i jej konsekwencje dla mieszkańców budynków wielolokalowych.**
 - Omówienie wyników prac Stałego Zespołu Roboczego ds. Gospodarki, Innowacji i Rozwoju Przedsiębiorczości WRDS WL przez Pana Andrzeja Ryla – Przewodniczącego Zespołu;
 - Dyskusja z udziałem członków WRDS WL oraz zaproszonych gości;
 - Podsumowanie dyskusji;
 - Wypracowanie stanowiska WRDS WL;
 - Podziękowanie zaproszonym gościom za udział w dyskusji.
5. **Wolne wnioski.**
 - Apel Związku Zawodowego Pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie o wsparcie w walce o godziwe warunki pracy i płacy – złożonego do Ministra Rodziny i Polityki Społecznej 4 sierpnia br.;
 - Stanowisko Regionu Lubelskiego Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pielęgniarek i Położnych wraz z wnioskiem o przeprowadzenie pilnego spotkania w sprawie wykonywania przepisów ustawowych, uczestnictwo w tym spotkaniu i podjęcie działań oraz realizacja wzrostu wynagrodzeń po 1 lipca 2022 r.
6. **Wolne wnioski.**
7. **Zakończenie posiedzenia.**

Ad 1. Otwarcie posiedzenia plenarnego Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego.

Dariusz Jodłowski - Przewodniczący WRDS WL, Pracodawcy Lubelszczyzny Lewiatan
Przewodniczący otworzył obrady rozpoczynając od powitania zaproszonych gości oraz członków WRDS WL. Poinformował o nagrywaniu posiedzenia dla celów protokolarnych. Następnie zachęcił do zapoznania się z otrzymanym porządkiem obrad posiedzenia oraz zapytał o ewentualne uwagi lub wnioski. Uwag nie było. Kolejno przystąpił do głosowania nad przyjęciem porządku obrad posiedzenia plenarnego WRDS WL.

Głosowanie nad przyjęciem porządku obrad:

Głosy za - 20
Głosy przeciw - 0
Głosy wstrzymane - 0

Członkowie WRDS WL jednogłośnie przyjęli porządek obrad posiedzenia.

Głosowanie nad przyjęciem protokołu z posiedzenia plenarnego z dnia 27 maja 2022 r.

Głosy za - 20
Głosy przeciw - 0
Głosy wstrzymane - 0

Członkowie WRDS WL jednogłośnie przyjęli protokół z posiedzenia plenarnego WRDS WL z dnia 27 maja 2022 r.

Ad 2. Podziękowanie Panu Janowi Pyznarskiemu oraz Panu Janowi Borysowi za wieloletnią pracę na rzecz działalności Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego.

Marszałek Województwa Lubelskiego wraz z Przewodniczącym Wojewódzkiej Rady Dialogu

Spółecznego Województwa Lubelskiego złożyli serdeczne podziękowania Panu J. Pyznarskiemu i Panu J. Borysowi za wieloletnią pracę na rzecz dialogu społecznego.

Ad 3. Wręczenie aktów powołania nowym członkom Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego – Pani Magdalenie Zabłockiej oraz Panu Janowi Siedleckiemu.

Marszałek Województwa Lubelskiego wręczył akty powołania Pani M. Zabłockiej oraz Panu J. Siedleckiemu.

Ad 4. Ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu i jej konsekwencje dla mieszkańców budynków wielolokalowych.

Dariusz Jodłowski - Przewodniczący WRDS WL, Pracodawcy Lubelszczyzny Lewiatan
Przewodniczący WRDS WL odniósł się do głównego tematu obrad oraz poprosił Pana A. Ryla – Przewodniczącego Stałego Zespołu Roboczego ds. Gospodarki, Innowacji i Rozwoju Przedsiębiorczości WRDS WL o omówienie wyników pracy zespołu.

Andrzej Ryl - Przewodniczący Stałego Zespołu Roboczego ds. Gospodarki, Innowacji i Rozwoju Przedsiębiorczości WRDS WL

Przewodniczący Stałego Zespołu Roboczego powiedział, że temat został zapoczątkowany przez Prezydenta Miasta Puław oraz przez partnerów dialogu społecznego, w szczególności związków zawodowych. Miasto Puławy jest szczególnie wrażliwe na wszelkie zmiany w zakresie warunków dostarczania ciepła, z tego powodu, że jest uprzywilejowane w stosunku do innych mieszkańców Polski z racji tego, że większość mieszkańców Puław jest zaopatrywana przez sieć ciepłowniczą lokalnego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Puławach, reprezentowanego przez Pana P. Iwaszko - Prezesa Zarządu Okręgowego. Ciepło z sieci ciepłowniczej pochodzi z Zakładów Azotowych- jako produkt uboczny podstawowej produkcji zakładów azotowych. Jak powiedział, aktualnie większość mieszkańców Puław jest w pozycji uprzywilejowanej, ponieważ ma to ciepło dostarczane stosunkowo tanio względem innych podmiotów, które zajmują się produkcją ciepła. Jak podkreślił praca zespołu była zdeterminowana dwoma okolicznościami tj. okres urlopowy oraz nadzwyczajne tempo prac rządu. Zdaniem Pana A. Ryla w związku z sytuacją na rynku nośników energii można stwierdzić, że jest to robione w sposób korzystny dla odbiorców ciepła, co nie zmienia sytuacji, która została stworzona przez ustawę o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu i jej konsekwencje dla mieszkańców budynków wielolokalowych, jak również ustawą, która ukazała się 5 sierpnia (przedłuża ona wprowadzone regulacje do 2027 roku). Kolejno przypomniał, że dziś odbywa się posiedzenie Sejmu, które ma się zająć cenami nośników energii i łagodzeniem skutków drastycznego wzrostu cen. Jak powiedział zespół opracowując treść stanowiska brał pod uwagę stan faktyczny i obowiązujący, czyli taki, że w wyniku wprowadzenia ww. ustawy podmioty, które zostały objęte ochroną taryfową znalazły się w preferencyjnej sytuacji, w stosunku do pozostałych podmiotów. W roku ubiegłym w sezonie 2021/2022 mieszkaniec lokalu mieszkalnego o powierzchni ok. 50 metrów kwadratowych płacił za ciepło 1880,15 zł w ciągu roku, natomiast w sytuacji, kiedy nie pojawiłyby się żadne rozwiązania, ten sam mieszkaniec zapłaciłby dzisiaj 8366 zł, co oznacza ok. 7000 zł tzn. opłaty zaliczkowej, czyli jest to 4,5 razy więcej niż dotychczas. W Puławach jest to szczególnie drażliwy temat, ponieważ nieobjęci ochroną taryfową zostali mieszkańcy budynków komunalnych i socjalnych, które zaopatrywane są w ciepło z jednej kotłowni będącej własnością OPEC Puławy i ta kotłownia dostarcza wyłącznie ciepło do budynków lokali mieszkalnych. W momencie podniesienia tego tematu przez Prezydenta Puław, związki

zawodowe i Wojewódzką Radę Dialogu Społecznego w Katowicach zrobiono analizę z Ośrodkiem Pomocy Społecznej (w przypadku budynków komunalnych i socjalnych), która wykazała, że mieszkańcy nie będą w stanie opłacić w ogóle takich stawek, ponieważ ich przychody są niższe. Analiza ta wykazała, że wszyscy ci mieszkańcy budynków przestaną płacić za ogrzewanie, co ma skutki dla budżetu miasta jak i dla przedsiębiorstwa ciepłowniczego. W pracach zespół zapoznał się ze stanowiskiem i materiałami publikowanymi przez Ministerstwo Aktywów Państwowych, jak również z opiniami prawnymi zleconymi przez przedsiębiorstwo ciepłownicze w Puławach, a także z opinią prawną opracowaną przez Kancelarię Prawną Bień i Współpracownicy, w odpowiedzi na pytania jakie zostały przesłane do ekspertów w omawianym temacie. Jak dodał Kancelaria Bień i Współpracownicy reprezentuje Oddział Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. w Lublinie. Pan Mecenas wraz z Dyrektorem Spółki byli obecni na posiedzeniu zespołu i referowali w szczegółach skutki ustawy potwierdzając, że część podmiotów, które są poza wymienionymi w ustawie (poza wspólnotami, spółdzielniami mieszkaniowymi, podmiotami drażliwymi tj. domami pomocy społecznej itp.) są zasilane z kotłowni gazowych indywidualnych, a wszyscy pozostali nie są objęci ochroną taryfową. Następnie odniósł się do działań rządu w tej sprawie. Dodał, że ukazała się też ustawa z 5 sierpnia br. o zmianie niektórych innych ustaw w celu wzmocnienia bezpieczeństwa gazowego państwa i ta ustawa przedłuża ochronę taryfową do 31 grudnia 2027 r., ale nie ulega w niej zmianie krąg podmiotów objętych ochroną taryfową. Zespół zapoznał się również z pismem – odpowiedzią Ministra Aktywów Państwowych w zakresie dotyczącym zakresu podmiotowego i przedmiotowego zastosowania rozwiązań przewidzianych w tej ustawie z 26 stycznia. Zespół zapoznał się również z bardzo pragmatycznym stanowiskiem Izby Gospodarczej-Ciepłownictwo Polskie. W trakcie posiedzenia głos zabierali również eksperci, przedstawiciele środowiska i firm ciepłowniczych w tym również Pan P. Okapa reprezentujący PGE Energia Ciepła S.A. - Oddział Elektrociepłownia w Lublinie, którego postulaty zostały zawarte w stanowisku. Stanowisko w pierwszej części odnosi się do treści ustawy. Dość szczegółowo opisuje jaka jest cena i kiedy może być zastosowana, jak również wyraża opinię, że podmioty nie są wykluczone – a dotyczy to podmiotów wytwarzających ciepło w lokalnych kotłowniach. Może to być zarówno podstawowy profil ich działalności jak i poboczny, kiedy to tzn. systemowi wytwórcy ciepła mają na stanie kotłownie lokalne, które zasilają jeden bądź wiele budynków tzn. siecią niskoparametrową. Stanowisko Kancelarii Prawnej wypowiedzianej się w imieniu Polskiej Spółki Gazownictwa Oddział w Lublinie jest taki, że w sytuacji, kiedy lokalna kotłownia zasila więcej niż jeden budynek, to nie może być ona lokalnym źródłem ciepła. W związku z tym skutek takiej interpretacji będzie taki, że sąsiadujące bloki nawet jeśli są zasilane przez tą samą spółdzielnię czy przez tą samą wspólnotę to ceny ogrzewania mogą się różnić. Obecnie temat został znacząco złagodzony przez ustawę, którą obecnie proceduje Sejm RP, ale jeśli ona wejdzie w życie w tym kształcie bez zmiany podmiotów, które są objęte ochroną taryfową to różnice będą nie jak 1-5, ale jak 1-2 albo 1-1.8, ponieważ maksymalna cena przewidziana w projekcie ustawy wynosi 150 zł/GJ. W związku z powyższym wydaje się celowym podjęcie przez Wojewódzką Radę Dialogu Społecznego tego stanowiska. Stanowisko nie zawiera szczegółowych interpretacji typu co to jest lokalne źródło ciepła, a powiedziane jest tylko o skutkach funkcjonowania tej ustawy nie uwzględniając stanu, który może się okazać wynikiem prac Sejmu dziś. Ten wynik wydaje się doprowadzić do tego, że nie będzie to 500% więcej a 150-200% więcej dla odbiorców nie objętych ochroną taryfową. Na zakończenie Przewodniczący Zespołu odniósł się do postulatów zawartych w Stanowisku nr 2/2022 Stałego Zespołu Roboczego ds. Gospodarki, Innowacji i Rozwoju Przedsiębiorczości WRDS WL, co stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Dariusz Jodłowski - Przewodniczący WRDS WL, Pracodawcy Lubelszczyzny Lewiatan
Przewodniczący WRDS WL podziękował Panu A. Ryłowi za przedstawienie wyników pracy

Stałego Zespołu Roboczego. Podkreślił, że w Stanowisku powinna być również zawarta adnotacja dotycząca przedsiębiorców, co ma nadzieję, wyniknie z dyskusji. Następnie poprosił członków rady oraz zaproszonych gości o rozpoczęcie dyskusji.

Marek Chmielewski - strona pracowników, NSZZ „Solidarność”

Jak powiedział Pan M. Chmielewski kryzys już nas dotyka i będzie to kryzys, który nie będzie dotyczył tylko jednego sezonu grzewczego i jednego roku. Jak zaznaczył brakuje w stanowisku postulatów dotyczących tworzenia rezerwy realnej w oparciu o mniej pożądane źródła energii tj. paliwa ze spalin kopalnych w sytuacji, gdy kraje ościenne wracają do takich rezerw. Następnie odniósł się do sytuacji jaka występuje w Lubelskim Węglu Bogdanka, gdzie tworzą się trzy tygodniowe kolejki po węgiel. Po drugie uważa, że w dyskusji krajowej brakuje prób rozszerzania, poszukiwania i wydobywania gazu ziemnego, ropy naftowej – kwestie poszukiwawcze i wydobywcze. Zdaniem Pana M. Chmielewskiego brakuje trzeciego obszaru produkcyjno-gospodarczego w zakresie energetyki, który ma wielkie znaczenie w przypadku suszy hydrologicznej w Polsce, a mianowicie rozszerzania energetyki w oparciu o energetykę wodną, aby to jak najszybciej umieszczać w planach, aby również stanowiło rezerwę własną. Postulat inwestowania w fotowoltaikę i energię pozyskaną z wiatru ma szansę w ciągu kilku miesięcy, kilku lat zwiększyć pulę energii do zagospodarowania.

Dariusz Jodłowski - Przewodniczący WRDS WL, Pracodawcy Lubelszczyzny Lewiatan

Przewodniczący WRDS WL w nawiązaniu do wypowiedzi swojego przedmówcy nie zgodził się z pierwszą konkluzją dotyczącą tworzeniu rozwiązań w oparciu o energetykę konwencjonalną, czyli węglowodorową na dłuższy okres. Zdaniem Pana D. Jodłowskiego w tym sezonie każdy środek, który zabezpiecza nas na tą zimę jest dobry, natomiast w dłuższej perspektywie rzeczywiście trzeba uwzględnić rozwiązania mądre, docelowe i wyłonić, które inwestycje są realne a które nie. Zdaniem Przewodniczącego WRDS WL otwieranie kolejnych pul wydobywania w kopalniach to są inwestycje długofalowe, natomiast nie zgodził się ze stwierdzeniem, że fotowoltaika czy farmy wiatrowe to długa perspektywa, ponieważ są to rozwiązania, które najszybciej można wdrożyć.

Wiesław Grzegorzczak - strona pracowników, NSZZ „Solidarność”

Kontynuując te rozważania Pan W. Grzegorzczak przedstawił konkretne propozycje do projektu stanowiska. zaproponował, aby pkt 2 projektu stanowiska brzmiał dynamiczny wzrost inwestycji związanych z rozwojem OZE, a pkt 3 zintensyfikowanie czynności rozpoznawczo-poszukiwawczych mających na celu pozyskiwanie nowych źródeł paliw płynnych tj. ropy i gazu. Podzielił również zdanie Pana M. Chmielewskiego odnoszące się do rozwoju fotowoltaiki, czy też pozyskiwania w inny sposób energii.

Dariusz Jodłowski - Przewodniczący WRDS WL, Pracodawcy Lubelszczyzny Lewiatan

Przewodniczący WRDS WL zaproponował wykreślenie pkt 1 doprowadzenie do zawieszenia systemu ETS. Jak powiedział w Polsce przetacza się dyskusja polityczna i nie należy wdawać się w tą politykę, ponieważ opłaty ETS są opłatami, które otrzymuje budżet naszego państwa po to, aby rozwijały się alternatywne technologie energetyczne.

Andrzej Ryl - Przewodniczący Stałego Zespołu Roboczego ds. Gospodarki, Innowacji i Rozwoju Przedsiębiorczości WRDS WL

Przewodniczący Zespołu podzielił zdanie swojego przedmówcy, jednak starając się chronić interes przedsiębiorcy, a taka potrzeba istnieje na dziś, to należy pamiętać o tym, że ETS staje się jednym z czynników kosztotwórczych u przedsiębiorstwach, które to płacą z tego tytułu daniny, będące dochodem budżetu państwa. Jak wiadomo te opłaty wzrosły do wysokiego poziomu i chodzi tu o ograniczenie tego czynnika kosztotwórczego, który na dziś jest potrzebny. Jak dodał w stanowisku nie ma mowy wprost o przedsiębiorcach, ale podkreślone jest, że wykluczone są podmioty - a te podmioty to przedsiębiorcy.

Zbigniew Marchwiak - strona pracodawców, Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości

Jak powiedział Pan Z. Marchwiak, zespół słusznie napisał zwieszenia czasowego, ponieważ jest to bardzo dobry czynnik kosztotwórczy i przynajmniej na jakiś czas należałoby go zredukować.

Maciej Nejkauf - strona pracowników, NSZZ „Solidarność”

Pan M. Nejkauf nie zgodził się z wykreśleniem pkt 1 w projekcie stanowiska, z uwagi na to, że obradowana jest ochrona obywateli Rzeczypospolitej Polskiej przed skutkami opisanymi w tym stanowisku, jak również ochrona przedsiębiorstw zaopatrujących obywateli w ciepło. Jak powiedział, ETS to ekwiwalent za tonę CO₂ puszczonego w powietrze o cenie ustalonej na poziomie unijnym podlegająca grze rynkowej, czyli również spekulacyjnej. Na dziś jest to ok. 65 % nośnika tej energii w cenie końcowej. Następnie odniósł się do propozycji Premiera RP dotyczącej zawieszenia, zamrożenia na dwa lata ceny ETS-u na poziomie 30 EURO. Zdaniem mówcy nie należy brać pod uwagę tylko fotowoltaiki i wiatraków na lądzie, ale również na morzu i elektrownię jądrową. Podsumowując dodał, że w świetle przyszłości paliwa kopalne będą jeszcze głównym nośnikiem energii w Polsce.

Jan Kasperek - przedstawiciel Konfederacji Lewiatan

Zdaniem Pana J. Kasperka nie da się w tej sytuacji nie odnieść do polityki. Mając na względzie cały system powiedział, że są inwestycje długoterminowe i krótkoterminowe. W inwestycjach krótkoterminowych najszybszy efekt możemy uzyskać z fotowoltaiki, ponieważ w ciągu dwóch lat wielokrotnie wzrosła produkcja energii elektrycznej dzięki takim zapisom ustawowym, ale pojawiły się problemy z odbiorem. Jak podkreślił wydobycie węgla w Polsce spadło od 2008 roku o 30-40%, co świadczy o kończących się zasobach. Kolejno odniósł się do gazu łupkowego, którego złoża są głęboko umiejscowione i ich wydobycie jest możliwe, ale wymaga trudniejszych technologii.

Dariusz Jodłowski - Przewodniczący WRDS WL, Pracodawcy Lubelszczyzny Lewiatan

Przewodniczący WRDS WL podzielił zdanie swoich przedmówców. Następnie powiedział, że największą bolączką jest to, że Unia Europejska postanowiła w ramach tej opłaty realizować czy rozbijać odnawialne źródła energii. Zaznaczył, że te środki, które w okresie mniej burzliwym niż teraz mamy, mogłyby być spokojnie na to przeznaczane. Zaproponował, aby zapisać w pkt 1 doprowadzenie do czasowego zawieszenia systemu ETS i ograniczenie go do stałej kwoty. Mądre patrzeć na poradzenie sobie z problemem energetycznym i powrót do uznanych za szkodliwe źródeł ogrzewania będą koniecznością, dodał. Natomiast mówiąc o perspektywie dłuższej, należy mieć na uwadze i pamiętać, że odnawialne źródła energii, to nie są technologie, które nie mogą być zastępowalne kolejnymi. One wbrew pozorom nie tworzą trwałych uszczerbków dla środowiska naturalnego a elektrownie wiatrowe mogą zniknąć, jeśli rzeczywiście nie będą efektywne. Podsumowując powiedział, aby rekomendować rozwiązania krótkoterminowe i długoterminowe. Następnie Przewodniczący WRDS WL odniósł się do drugiego akapitu Apelu Rady Przedsiębiorczości w sprawie kryzysu energetycznego, a następnie go odczytał „W obecnej sytuacji lista wyzwań jest długa, a ta postulatów do pilnej realizacji jeszcze dłuższa. Przedsiębiorcy oczekują, że podjęte zostaną zarówno działania o charakterze bieżącym i krótkoterminowym – analiza i przygotowanie na wariantowe sytuacje związane z potencjalnymi ograniczeniami w dostępności energii elektrycznej oraz poszczególnych nośników energii, rewizja i dostosowanie regulacji oraz instrumentów prawnych, w tym wydłużenie czasu na wdrożenie polecenia o ograniczenia poboru mocy bądź gazu ziemnego do minimum 48 godzin, jak też działania obliczone na osiągnięcie określonych celów w średnim i długim terminie - wśród nich odblokowanie inwestycji w odnawialne źródła energii, w szczególności pilna liberalizacja fatalnej w skutkach zasady 10H dla lądowych farm wiatrowych oraz przywrócenie korzystnych zasad inwestycji w fotowoltaikę, poprawę efektywności wykorzystania infrastruktury sieciowej przez

współdzielenie infrastruktury przyłączeniowej przez instalacje odnawialnych źródeł energii (tzw. cable pooling), a także umożliwienie realizacji inwestycji w oparciu o tzw. linie bezpośrednie, łączące jednostkę wytwórczą z zakładem wykorzystującym wyprodukowaną w niej energię z pominięciem powszechnie dostępnych sieci przesyłowych. Oczekujemy ułatwień regulacyjnych dla autoprodukcji energii przez przedsiębiorców.” Zaproponował, aby ww. akapit znalazł się w Stanowisku WRDS WL.

Maciej Nejkauf - strona pracowników, NSZZ „Solidarność”

Jak powiedział Pan M. Nejkauf w stanowisku zostało zawarte ogólne zintensyfikowanie działań na rzecz OZE, a dziś prowadzona jest dyskusja celem ochrony odbiorców ciepła i przedsiębiorców, które te ciepło dostarczają. Natomiast jeśli istnieje potrzeba dyskusji o OZE to należałoby zwołać odrębne posiedzenie w tym zakresie.

Jan Kasperek - przedstawiciel Konfederacji Lewiatan

Nawiązując do wypowiedzi Przewodniczącego WRDS WL Pan J. Kasperek powiedział, że zasadniczo przepisy nie dopuszczają własnej produkcji energii na własne potrzeby. Jak zaznaczył stety lub niestety koncerny energetyczne w Polsce są państwowe, co ma duży wpływ środków do Skarbu Państwa z podatków koncernów energetycznych. Na niewydolność sieci energetycznej najszybciej można wpłynąć w taki sposób, że można produkować energię z pominięciem sieci energetycznej. Wtedy wówczas nie byłoby problemu z jej niewydolnością. Takie rozwiązanie można wdrożyć bardzo szybko, więc kluczową kwestią będzie wprowadzenie odpowiednich przepisów i systemu prawnego, który to umożliwi. Jest wiele rozwiązań, które się w wielu krajach stosuje, ale nie stosuje się w naszym kraju. Na zakończenie powiedział, że w obecnej, trudnej sytuacji w jakiej się znaleźliśmy należy zrealizować bardzo szybkie działania, a z punktu widzenia przedsiębiorcy, nie ma woli do ich realizacji.

Jakub Koper - przedstawiciel strony rządowej

Pan J. Koper powiedział, że od roku zajmuje się edukacją wodorową i przy okazji zgłębia wiedzę też na inne tematy. Zapytał, dlaczego do tej pory w Południowych Stanach mają tysiące rozłożonych wiatraków, dlaczego nie wymyślili czegoś takiego, aby tą energię magazynować i przesyłać na dalekie odległości - bo to nie jest takie proste, podkreślił. Wszystko opiera się na tym, że nie ma dobrego kanału przesyłu i zmagazynowania, a jeśli to wymyślono, to jest to jeszcze bardzo drogie i nie jest takie proste.

Dariusz Jodłowski - Przewodniczący WRDS WL, Pracodawcy Lubelszczyzny Lewiatan
Przewodniczący WRDS WL poprosił o podsumowanie dyskusji.

Zbigniew Rymsza - strona pracodawców, Pracodawcy Lubelszczyzny Lewiatan

Pan Z. Rymsza powiedział, że popiera propozycję zapisu pkt 1 w brzmieniu „doprowadzenie do zawieszenia systemu ETS” aby zmodyfikować, ale nie wstawiać żadnej kwoty, celem ustalania stałej opłaty, ponieważ z tych pieniędzy korzystają elektrownie wiatrowe i różne lokalne przedsiębiorstwa, które wytwarzają ciepło.

Maciej Nejkauf - strona pracowników, NSZZ „Solidarność”

Pan M. Nejkauf powiedział, że coraz więcej krajów postuluje do Prezydenta Czech o zmianę systemu naliczania ceny energii, czyli oderwanie ceny energii od ceny gazu. Jak zaznaczył ma być przeprowadzona reforma całego systemu unijnego energii i należy dać szansę unijnym politykom członkowskim, aby wymyślili rozwiązania na forum Unii Europejskiej. Jeden z postulatów uwzględniający postulaty elektrociepłowni Lublin-Wrotków, a więc elektrociepłowni zawodowej, mówi o wydłużeniu czasu działania tych podmiotów produkujących ciepło na potrzeby również mieszkaniowe i zmiany systemu emisji. Zdaniem mówcy dziś przedsiębiorcy nie za bardzo mogą elastycznie podchodzić do paliwa, jeżeli obywatel ma możliwość korzystać z gazu, węgla itd. Na zakończenie swojej wypowiedzi

również odniósł się do unijnych regulacji i jej wymogów.

Dariusz Jodłowski - Przewodniczący WRDS WL, Pracodawcy Lubelszczyzny Lewiatan
Przewodniczący zaproponował, aby zakończyć dyskusję, ponieważ według niego nie zmienimy Polski ani grupy państw wschodniej Europy. Zaproponował, aby Przewodniczący Stałego Zespołu Roboczego ds. Gospodarki, Innowacji i Rozwoju Przedsiębiorczości pomógł w redagowaniu stanowiska. Stanowisko z uwagi na to, że nie ma wymaganego kworum będzie przegłosowane na najbliższym posiedzeniu plenarnym WRDS WL. Przewodniczący WRDS WL zaznaczył, że podtrzymuje propozycję umieszczenia odczytanego akapitu Apelu Rady Przedsiębiorczości w sprawie kryzysu energetycznego i zapytał, czy jest sprzeciw wobec jego propozycji. Na zakończenie przypomniał, że tak jak funkcjonują przedsiębiorstwa, tak samo będą funkcjonowali obywatele.

Maciej Nejkauf - strona pracowników, NSZZ „Solidarność”

Pan M. Nejkauf zapytał, czy powinniśmy odłożyć w czasie przyjęcie stanowiska, ponieważ dziś obraduje parlament w tym temacie. Jak powiedział najważniejsze nie są postulaty zamieszczone poniżej tylko to co jest wytłuszczone, a więc zrównanie wszystkich podmiotów produkujących ciepło na rzecz wielolokalowych pomieszczeń i to jest najważniejsze. Postulował o przyjęcie stanowiska na posiedzeniu.

Dariusz Jodłowski - Przewodniczący WRDS WL, Pracodawcy Lubelszczyzny Lewiatan
Przewodniczący WRDS WL zapewnił, że postara się, aby wypracowane stanowisko zostało przyjęte na posiedzeniu. Następnie odniósł się do aktualnych cen gazu, ze wskazaniem na własny przykład. Wspomniał, że sanitariaty, które w pracy nie były dotąd wykorzystywane stały się popularne w użytkowaniu. Wszelkie transfery socjalne związane z ochroną przed wzrostem kosztów energii fatalnie się mają do inflacji i jak powiedział biją z powrotem w tych najbardziej potrzebnych. Zdaniem Przewodniczącego WRDS WL należy być sprawiedliwym, a te obciążenia powinny być równe i należy pamiętać o tym, że transfery są nieuniknione i odbywają się kosztem przedsiębiorców.

Wiesław Grzegorzczak - strona pracowników, NSZZ „Solidarność”

Pan W. Grzegorzczak zaproponował, aby pkt 1 brzmiał: doprowadzenie do czasowego zamrożenia systemu ETS, natomiast pkt 3 brzmiał: zintensyfikowanie czynności rozpoznawczo-poszukiwawczych mających na celu uruchomienie i wykorzystanie nowych krajowych zasobów paliw płynnych.

Dariusz Jodłowski - Przewodniczący WRDS WL, Pracodawcy Lubelszczyzny Lewiatan
Przewodniczący WRDS WL zaproponował, aby pkt 2 w stanowisku brzmiał: dynamiczny wzrost inwestycji związanych z rozwojem OZE. Następnie poprosił Biuro WRDS WL, aby uzupełnić zmiany w stanowisku. Kolejno przeszedł do formalnego głosowania za przyjęciem stanowiska z uwagi na obecność wymaganego kworum.

Głosowanie nad przyjęciem Stanowiska Nr 9/2022 WRDS WL:

Głosy za	- 23
Głosy przeciw	- 0
Głosy wstrzymane	- 0

Członkowie WRDS WL jednomyślnie przyjęli Stanowisko Nr 9/2022 Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego z dnia 2 września 2022 r. w sprawie szczególnych rozwiązań służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu i jej konsekwencje dla mieszkańców budynków wielolokalowych.

Ad 5. Wolne wnioski.

Dariusz Jodłowski - Przewodniczący WRDS WL, Pracodawcy Lubelszczyzny Lewiatan
Przewodniczący WRDS WL odniósł się do Apelu Związku Zawodowego Pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Chełmie o wsparcie w walce o godziwe warunki pracy i płacy – złożonego do Ministra Rodziny i Polityki Społecznej 4 sierpnia br. i krótko zreferował zaistniały problem i jakie działania zostały podjęte. Zaproponował, aby przesłać do organu założycielskiego sformułowany wniosek o zintensyfikowanie rozmów i dwustronny dialog między pracodawcą i stroną pracowniczą. Na koniec swojej wypowiedzi dodał, że Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego może ze swojego grona wskazać obserwatora.

Marek Kołodziejczyk - Wiceprzewodniczący, strona pracowników, Forum Związków Zawodowych

Zdaniem Wiceprzewodniczącego Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego nie może wchodzić w kompetencje innych organów, które posiadają możliwości i działania oraz rozwiązania, bo nie przyniesie to nic optymistycznego.

Marek Chmielewski - strona pracowników, NSZZ „Solidarność”

Zdaniem Pana M. Chmielewskiego jest to lustrzana sytuacja, w której WRDS WL zajmowała się Państwowym Instytutem Weterynaryjnym w Puławach, gdzie również istniała kwestia konfliktu zakładowego. Zaproponował, aby sporządzić odpowiedź do Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w tej kwestii, ponieważ ten problem jest problemem ogólnokrajowym i dotyczy systemu wynagradzania pracowników zatrudnionych w systemie pomocy społecznej. W momencie, kiedy Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego zajmowała się domami pomocy społecznej wówczas świadomie nie został poruszany zakres problemów, które dotyczą pracowników gminnych czy miejskich ośrodków pomocy społecznej.

Dariusz Jodłowski - Przewodniczący WRDS WL, Pracodawcy Lubelszczyzny Lewiatan
Przewodniczący WRDS WL zgodził się ze swoim przedmówcą oraz zaproponował, aby zdyscyplinować ministerstwo do działania celem rozwiązania konfliktu. Zapewnił, iż w imieniu Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego zostanie przesłana odpowiedź. W dalszej części odniósł się do Stanowiska Regionu Lubelskiego Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pielęgniarek i Położnych wraz z wnioskiem o przeprowadzenie pilnego spotkania w sprawie wykonywania przepisów ustawowych, uczestnictwo w tym spotkaniu i podjęcie działań oraz realizacja wzrostu wynagrodzeń po 1 lipca 2022 r. Postulaty środowiska pielęgniarek mają szeroki zakres i dotyczą opieki, relacji świadczeniobiorców z systemem opieki zdrowotnej i związanymi z tym zagrożeniami.

Bernarda Machniak - strona pracowników, Forum Związków Zawodowych

Jak powiedziała Pani B. Machniak ww. stanowisko zostało przesłane do Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego do wiadomości. Pierwszym adresatem stanowiska był Wojewoda Lubelski, jako strona rządowa i to on jest głównym decydującym w terenie, do tego jak będą funkcjonować szpitale i podmioty lecznicze w przyszłości. Następnie odniosła się do protestów jakie się już odbyły. Kolejno Pani B. Machniak przytoczyła wypowiedź Ministra Zdrowia oraz powiedziała, że jako organizacja chcieli znaczących środków finansowych i dobrze byłoby, gdyby te środki znaczone na numer PESEL były takie jakie były w ubiegłych latach. Można było wskazać dodatkowe pieniądze na pokrycie strat w związku z inflacją, na rozwój szpitalnictwa. W konsekwencji stało się tak, że te środki znaczone na PESEL zostały włączone w koszty danej procedury, natomiast wszyscy pracodawcy twierdzą, że środki niższe trafiły do ich zakładów, a to z tego względu, że pieniądze z jednej kieszeni zostały przełożone do drugiej. Praktycznie realny wzrost środków w kwietniu jaki trafił do szpitali wynosił 3%. Innych środków nie ma, a rząd dał nam to co już mieliśmy, dodała. Pracodawcy nie mają tych środków finansowych, więc według mówczyni

mogą się one zadłużyć, a w konsekwencji może to doprowadzić do likwidacji publicznej służby zdrowia lub sprzedaży. Jak podkreśliła związkowcy chcą dialogu, z uwagi na różne informacje jakie są przekazywane przez rząd do organizacji związkowej i pracodawców. 14 zakładów pracy w ramach protestu nie chcą podpisywać kontraktu z NFZ nie wypłaciło środków, z racji tego, że ich nie było. Zakłady pracy zostały zmuszone do podpisania kontraktów, ponieważ pozbawieni byłiby całości kontraktów i nie uzyskaliby żadnych pieniędzy na finansowanie środków. Rząd dał ustawę, a pracodawcy jej nie realizują, co daje otwartą drogę do sądów pracy. Jak powiedziała, nie będziemy występować przeciwko naszym pacjentom, ponieważ mamy instrumenty, które dają możliwości egzekwowania wzrostów wynagrodzeń. Podsumowując swoją wypowiedź powiedziała, że polski rząd bierze odpowiedzialność za tą ustawę i za brak jej realizacji. Przekazanie stanowiska do prac Stałego Zespołu Roboczego ds. Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia byłoby zasadne, a jako związek bylibyśmy wdzięczni za zajęcie się tym tematem, dodała.

Marzena Siek – strona pracowników, Forum Związków Zawodowych

Zdaniem Pani M. Siek strajk dla pielęgniarki to najbardziej przykry obowiązek związkowca. W województwie lubelskim pacjent od lat był gorzej finansowany. Podejmowane były również inicjatywy lepszego finansowania na Lubelszczyźnie. Jako Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych po raz pierwszy chcieliśmy pokazać w kosztach, że koszty finansowe pracowników trzeba brać pod uwagę, bo one muszą być. Następnie odniosła się do wniosku, skierowanego do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia ws. analizy finansowej, na który nie uzyskano jeszcze odpowiedzi. Jak powiedziała to wszystko będzie bardzo niebezpieczne w efekcie funkcjonowania szpitali. Zdaniem Pani M. Siek powinna zostać udzielona informacja z Narodowego Funduszu Zdrowia, ponieważ analiza finansowa w planie finansowym NFZ i wpływ tych środków powinien być czytelny – to są publiczne pieniądze. Jak powiedziała, ma prawo przypuszczać, że powtórzy się sytuacja, że Mazowsze i województwo wielkopolskie i Śląsk dostanie więcej pieniędzy i chciałaby się pozytywnie rozczarować wysłuchując sprawozdania Dyrektora Lubelskiego NFZ. Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych nie walczy o wysokość środków, bo te wynagrodzenia są już godne, tylko o to, aby zmniejszyć różnicę. Głównym problemem to są finanse na byt szpitala, a wynagrodzenia można byłoby kształtować w taki sam sposób w każdym obszarze pracowników ochrony zdrowia. Podsumowując Pani M. Siek powiedziała, że należy pracować nad tym, aby nie było wyższości Świąt Bożego Narodzenia nad Świątami Wielkanocnymi, tylko raczej nad tym, aby pacjent na Lubelszczyźnie czy lubelska pielęgniarka nie wstydziła się, że nią jest i nie musiała odchodzić od łóżka pacjenta.

Dariusz Jodłowski - Przewodniczący WRDS WL, Pracodawcy Lubelszczyzny Lewiatan

Odnosząc się do wypowiedzi Pani M. Siek Przewodniczący WRDS WL sprecyzował, że adresatem jest strona rządowa i tak naprawdę ten wniosek powinien być skierowany do strony samorządowej, ponieważ to samorządy są pracodawcami tych wymienionych organizacji związkowych z poszczególnych zakładów opieki zdrowotnej. Jak dodał, te nieprawidłowości niestety głównie mają miejsce w jednostkach publicznych - samorządowych. Wspomniał również, że jest przedstawicielem Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego w Radzie Lubelskiego Narodowego Funduszu Zdrowia, a te postulaty, o których mówiła Pani B. Machniak i Pani M. Siek należy kierować do polityków partii rządzącej, bo ona jest jedyną władną, aby te dysproporcje alokacji środków na Lubelszczyźnie zniwelować. Lubelski oddział NFZ jest to tylko kasa wypłacająca pieniądze, a znaczenie pieniędzy w obecnym systemie jest dość problematyczne, ponieważ konkursy w NFZ są rozstrzygane na wykonawców procedur i trudno jest w opisie takich środków dedykowanych poszczególnym świadczeniodawcom nakazać taki czy inny rozdział środków, jeżeli chodzi o wynagrodzenia. Jest to bardzo trudne o ile nie zmieni się ustawa o NFZ i jest to postulat do partii rządzącej.

Na zakończenie zaproponował, aby tematem zajął się Stały Zespół Roboczy ds. Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia WRDS WL.

Marek Chmielewski - strona pracowników, NSZZ „Solidarność”

Pan M. Chmielewski powiedział, że podtrzymuje swoją deklarację odnośnie wypracowania pisma do ministerstwa. Kolejno odniósł się do postulatów Związku Zawodowego Pielęgniarek i Położnych w sprawie ustawy „podwyżkowej”. Oczywiście Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych wnosi postulaty, które dotyczą przede wszystkim swoich członków, jednakże problem jest szerszy i hasłowo w tym materiale jest ujęty i dotyczy finansowania jednostek, a więc wpływu na regulacje wynagrodzeń całościowo. Podejmując temat Stały Zespół Roboczy podda ocenie realizacji ustawy „podwyżkowej” na aktualnym etapie, w tym poziom finansowania, sposób wdrożenia.

Dariusz Jodłowski - Przewodniczący WRDS WL, Pracodawcy Lubelszczyzny Lewiatan

Zdaniem Przewodniczącego WRDS WL to nie tylko ocena. Prawo w tym kraju obowiązuje i skoro ustawa została uchwalona to mamy prawo jako obywatele żądać jej przestrzegania.

Marek Chmielewski - strona pracowników, NSZZ „Solidarność”

Pan M. Chmielewski poprosił o sformułowanie tematu. Jak powiedział na dziś stan faktyczny jest prawdopodobnie inny.

Dariusz Jodłowski - Przewodniczący WRDS WL, Pracodawcy Lubelszczyzny Lewiatan

Ocena stanu realizacji i postulat dotyczący egzekwowania już przyjętych rozwiązań.

Marzena Siek – strona pracowników, Forum Związków Zawodowych

Zdaniem Pani M. Siek należy dokonać analizy, skutków i przyczyn z oceną końcową.

Bernarda Machniak - strona pracowników, Forum Związków Zawodowych

W odniesieniu do wypowiedzi Pana M. Chmielewskiego dotyczącej stanu faktycznego, Pani B. Machniak powiedziała, że na dziś jest 11 podmiotów, które są niewypłacalne.

Marek Kołodziejczyk - Wiceprzewodniczący, strona pracowników, Forum Związków Zawodowych

Zdaniem Wiceprzewodniczącego nie należy skupiać się na poborach. Pobory mają być pochodnym, ponieważ najważniejszy jest pacjent.

Marek Chmielewski - strona pracowników, NSZZ „Solidarność”

Pan M. Chmielewski uważa, że temat jest ważny i w związku z tym mogą być problemy, ponieważ jest ok 30 podmiotów założycielskich, więc tego typu gremium to konferencja dyrektorów w województwie.

Marzena Siek - strona pracowników, Forum Związków Zawodowych

Adwocem do wypowiedzi Przewodniczącego WRDS WL dotyczącej procedury w Narodowym Funduszu Zdrowia, Pani M. Siek powiedziała, że w ocenie skutków realizacji tej ustawy problemów miało nie być. Agencja Oceny Technologii Medycznej miała doskonale przygotować rachunek kosztów z uwzględnieniem kosztów pracy każdej pielęgniarki czy lekarza, ale z jakichś powodów tego nie zrobiono. Personel niemedyczny został rzucony jako konfliktogenność w szpitalach. Na zakończenie powiedziała, że nie chce takiej sytuacji, jest za spokojem pacjenta, płynnością finansową szpitali bez oskarżania pracowników, że zadłużają szpitale.

Antoni Pasieczny - strona pracowników, NSZZ „Solidarność”

Pan A. Pasieczny jako pracownik Lubelskiego Węgla „Bogdanka” powiedział, że o Bogdance mówi się nie tylko w Polsce, ale również w Australii. Bogdanka wydobywa stricte węgiel przemysłowy i mamy tej produkcji 9-9,5 mln ton, a z tego niespełna 5% stanowi sprzedaż indywidualna dla szpitali i odbiorców indywidualnych, dodał. W tym roku oksydacja jest taka,

że węgla orzech nie produkowano od dwóch lat. Chciano wyprodukować część węgla, aby zaspokoić nasz rynek (Lubelszczyzna i okolice), ale sytuacja wymknęła się spod kontroli. Węgiel zaproponowano pracownikom i 1,5 tys tych pracowników zapisało się na zakup. W ubiegłym tygodniu pojawiła się informacja taka, że Lubelski węgiel Bogdanka wznowił produkcję i sprzedaż węgla orzech, groszek i miał. Lubelski Węgiel w tej chwili sprzedaje w cenie 1600 zł/t za orzech, 1300 zł/t groszek oraz 900 zł/t miał. Spowodowało to, że cała Polska dowiedziała się, że Lubelski Węgiel sprzedaje węgiel, gdzie do tej pory zaspokajane były tylko wewnętrzne potrzeby. W tej chwili w kolejce ustawiły się osoby ze Szczecina, Gdańska itd. Zdecydowano o zapisywaniu osób do kolejki, które będą powiadomione w odpowiednim okresie, że mają ten węgiel do odbioru. Na zakończenie zapewnił, że zamówienia będą realizowane.

Dariusz Jodłowski - Przewodniczący WRDS WL, Pracodawcy Lubelszczyzny Lewiatan
Przewodniczący WRDS WL zapytał, czy jakoś węgla importowanego ma tylko 20 % właściwości kalorycznych, czy jest on pełnowartościowy.

Antoni Pasieczny - strona pracowników, NSZZ „Solidarność”

Pan A. Pasieczny powiedział, że ocenę jakości węgla przeprowadzają eksperci a na zakończenie swojej wypowiedzi odniósł się do awarii w Jaworznie.

Ad 8. Zakończenie posiedzenia.

Dariusz Jodłowski - Przewodniczący WRDS WL, Pracodawcy Lubelszczyzny Lewiatan
Podziękował wszystkim za udział w spotkaniu i zakończył posiedzenie.

PROTOKOLANT

Katarzyna Gołębiowska

PRZEWODNICZĄCY
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
Województwa Lubelskiego

Dariusz Jodłowski

Załączniki do protokołu:

1. Imienna lista obecności z posiedzenia plenarnego WRDS WL z dnia 27 maja 2022 r;
2. Stanowisko Nr 2/2022 Stałego Zespołu Roboczego ds. Gospodarki, Innowacji i Rozwoju Przedsiębiorczości Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu i jej konsekwencje dla mieszkańców budynków wielolokalowych;
3. Stanowisko Nr 9/2022 Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwa Lubelskiego z dnia 2 września 2022 r. w sprawie szczególnych rozwiązań służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu i jej konsekwencje dla mieszkańców budynków wielolokalowych.